

Informace k Plánu rozvoje vodovodů a kanalizací území České republiky

Zásobování obyvatelstva kvalitní pitnou vodou, odvádění a čištění odpadních vod jsou základním předpokladem pro kvalitu lidského života. Existence vodohospodářské infrastruktury a odpovídajících vodohospodářských služeb je současně předpokladem dalšího sociálního i ekonomického rozvoje na úrovni lokální, regionální, státní i globální. Zásobování pitnou vodou a odvádění odpadních vod je službou ve veřejném zájmu, poskytovanou v prostředí přirozeného monopolu.

Dlouhodobé zajištění veřejného zájmu oboru vodovodů a kanalizací je odůvodněno zejména zdravím obyvatel, životní a sociální úrovní jejich kvalitního života, zdravým životním prostředím, hospodářským a územním rozvojem měst a obcí, hospodářským rozvojem průmyslu a dalších sektorů hospodářství a řešením potenciálních krizových situací.

Strategickým cílem oboru vodovodů a kanalizací je zabezpečení bezproblémového zásobování obyvatel a dalších odběratelů nezávadnou a kvalitní pitnou vodou a efektivní likvidace odpadních vod bez negativních dopadů na životní prostředí, za sociálně únosné ceny.

Plán rozvoje vodovodů a kanalizací území České republiky (PRVKÚ ČR), jako dokument státní politiky v oboru vodovodů a kanalizací, je zpracován na základě ustanovení § 29 odst. 1 písmeno c) zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích), ve znění pozdějších předpisů.

Tento první Plán rozvoje vodovodů a kanalizací území České republiky představuje střednědobou koncepci oboru vodovodů a kanalizací do roku 2015. Navazuje na další strategické dokumenty a dokumenty rezortní politiky. Rovněž respektuje požadavky vyplývající z následujících nejdůležitějších předpisů Evropských společenství:

- směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES z 23. října 2000 ustavující rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky,
- směrnice Rady 91/271/EHS z 21. května 1991 o čištění městských odpadních vod,
- směrnice Rady 75/440/EHS z 16. června 1975 o požadované jakosti povrchových vod určených k odběru pitné vody, platné v době zpracování předmětného plánu,
- směrnice Rady 98/83/ES z 3. listopadu 1998 o kvalitě vody určené pro lidskou potřebu.

PRVKÚ ČR v obecné části vymezuje rámcové cíle, hlavní principy a zásady státní politiky pro zajištění dlouhodobého veřejného zájmu v oboru vodovodů a kanalizací pro území České republiky, tj. trvale udržitelné užívání vodních zdrojů a hospodaření s vodami při zajištění požadavků na vodohospodářskou službu - zásobování pitnou vodou, odkanalizování a čištění odpadních vod.

Plán rozvoje vodovodů a kanalizací území České republiky je vytvořen systémem „zdola“, a proto je založen na syntéze 14 zpracovaných, projednaných a zastupitelstvy jednotlivých krajů schválených Plánů rozvoje vodovodů a kanalizací území krajů České republiky (PRVKÚK). Je shrnutím údajů z jednotlivých krajů a obsahuje tedy koncepce řešení vodovodů a kanalizací všech obcí a jejich částí souhlasně projednaných podle § 4 zákona o vodovodech a kanalizacích. Důraz je kladen na nadkrajové záměry.

PRVKÚ ČR obsahuje:

- zpracování demografických údajů pro vodárenské soustavy a významné skupinové vodovody včetně souhrnných bilancí potřeb vody a zdrojů povrchových a podzemních vod respektující jejich rozvoj. Výstupní přehledy jsou členěny po jednotlivých krajích,
- popisy vodárenských soustav a významných skupinových vodovodů,
- popisy významných nadregionálních kanalizačních systémů,
- krizové zásobování vodou (pitnou a užitkovou) včetně vazeb mezi kraji.

Po formální stránce je Plán rozvoje vodovodů a kanalizací území České republiky rozdělen na:

- textovou část:
 - Souhrnná zpráva,
 - Popisy nadobecních systémů vodovodů a kanalizací v jednotlivých krajích,
- grafickou část:
 - Přehledná mapa vodovodů a kanalizací pro veřejnou potřebu České republiky v měřítku 1 : 100 000 v digitální podobě s kladem 27 listů,
 - Přehledná mapa vodovodů a kanalizací pro veřejnou potřebu České republiky v měřítku 1 : 200 000 v tištěné podobě,
- informační systém Plánu rozvoje vodovodů a kanalizací území České republiky (aplikace a databáze), který eviduje základní demografická, bilanční, technická a ekonomická data pro 17 166 obcí a místních částí obcí České republiky.

PRVKÚ ČR je klasifikován jako koncepce, která podléhá posouzení vlivů na životní prostředí podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a dále hodnocení důsledků na evropsky významné lokality a ptačí oblasti podle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů. Proto odpovídajícím způsobem rovněž zohledňuje požadavky vyplývající z těchto zákonů.

V rámci procesu posuzování návrhu koncepce se vyjádřily Ministerstvo životního prostředí včetně 9 územních odborů výkonu státní správy, Ministerstvo zdravotnictví, Ministerstvo kultury, Česká inspekce životního prostředí, Český báňský úřad, Státní úřad pro jadernou bezpečnost, Agentura ochrany přírody, 4 správy národních parků, 24 správ chráněných krajinných oblastí, 5 újezdních úřadů vojenských újezdů, 14 krajských správních úřadů a územně samosprávných celků, odborná i laická veřejnost.

Na základě návrhu koncepce, vyjádření dotčených správních úřadů, dotčených územně samosprávných celků a veřejnosti, zpracovaného vyhodnocení a výsledků veřejného projednání vydalo Ministerstvo životního prostředí jako příslušný úřad podle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí souhlasné stanovisko k návrhu koncepce pod čj. 32953/ENV/08 ze dne 24. dubna 2008. V informačním systému SEA Ministerstva životního prostředí je PRVKÚ ČR evidován pod kódem MZP049K.

Z vlastního plánu a z výše uvedených projednání pak vyplynuly závěry a úkoly PRVKÚ ČR, jejichž naplnění byla podmínkou kladného posouzení a souhlasných stanovisek.

Závěry PRVKÚ ČR:

- předpokládaný vývoj počtu obyvatel koresponduje s demografickými údaji Českého statistického úřadu. V roce 2015 se očekává cca 10,4 mil. obyvatel v České republice,
- zásobování pitnou vodou:
 - trvalý růst počtu zásobovaných obyvatel z vodovodů pro veřejnou potřebu z 83,2 % v roce 1990 až k 97,6 % v roce 2015,
 - pro zásobení z vodovodů pro veřejnou potřebu jsou na území České republiky využívány z 48 % podzemní zdroje a z 52 % povrchové zdroje. Ve výhledu do roku 2015 se nepředpokládá zásadní posun ve využívání zdrojů,
 - z bilance kapacity zdrojů a očekávané potřeby vody vyplývá, že v roce 2015 bude průměrná využitelnost zdrojů 48 % a maximální využitelnost zdrojů 55 %,
 - dostatečná kapacita současných zdrojů a stagnující potřeba vody nevyvolávají požadavek na budování nových významných zdrojů, například vodárenských nádrží,
- odkanalizování a čištění odpadních vod:
 - v roce 2015 se předpokládá podíl obyvatel napojených na kanalizační systémy 88,7 % a na kanalizační systémy ukončené čistírnou odpadních vod 86,2 %,
 - v roce 2015 se předpokládá celková kapacita čistíren odpadních vod 5 200 tis.m³.den⁻¹ a celková délka kanalizační sítě cca 53 tis. km.

Příkladem závěrů PRVKÚ ČR pro jednotlivé kraje České republiky v zásobování pitnou vodou je následující tabulka:

Očekávaný vývoj počtu zásobovaných obyvatel z vodovodů pro veřejnou potřebu v jednotlivých krajích v České republice v letech 2002, 2010 a 2015

ZUJ	Kraj	2002			2010			2015		
		obyv. celkem	obyv. připoj.	%	obyv. celkem	obyv. připoj.	%	obyv. celkem	obyv. připoj.	%
CZ011	Hl.m.Praha	1 183 902	1 179 166	99,6	1 200 314	1 199 162	99,9	1 155 002	1 155 002	100,0
CZ021	Středočeský	1 117 618	835 978	74,8	1 133 072	952 801	84,1	1 144 623	1 144 623	89,7
CZ031	Jihočeský	625 267	557 113	89,1	633 599	593 682	93,7	638 228	608 870	95,4
CZ032	Plzeňský	549 706	446 361	81,2	563 115	495 894	88,1	572 363	523 072	91,4
CZ041	Karlovarský	302 065	280 920	93,0	306 506	303 134	98,9	309 588	306 802	99,1
CZ042	Ústecký	820 211	789 043	96,2	841 382	818 749	97,3	855 318	842 581	98,5
CZ051	Liberecký	428 781	375 183	87,5	435 263	404 465	92,9	438 491	427 087	97,4
CZ052	Královéhradecký	549 040	484 253	88,2	551 304	515 133	93,4	552 972	533 888	96,5
CZ053	Pardubický	508 617	466 402	91,7	521 965	507 979	97,3	532 613	531 714	99,8
CZ061	Vysočina	519 211	454 310	87,5	519 171	490 617	94,5	517 502	494 732	95,6
CZ062	Jihomoravský	1 133 916	1 050 006	92,6	1 129 771	1 086 909	96,2	1 129 771	1 102 614	97,6
CZ071	Olomoucký	642 056	565 651	88,1	648 847	592 322	91,3	653 398	610 473	93,4
CZ072	Zlínský	595 010	511 114	85,9	585 065	543 940	92,3	579 100	565 474	97,6
CZ081	Moravskoslezský	1 278 589	1 214 660	95,0	1 320 630	1 291 576	97,8	1 350 624	1 330 365	98,5
Česká republika - celkem		10 253 989	9 210 160	89,8	10 390 004	9 796 363	94,3	10 429 593	10 177 297	97,6

Příkladem závěrů PRVKÚ ČR pro jednotlivé kraje České republiky v odkanalizování a čištění odpadních vod je následující tabulka:

Očekávaný vývoj počtu napojených obyvatel na kanalizační systémy a na kanalizační systémy ukončené čistírnou odpadních vod pro rok 2010

ZUJ	Kraj	počet obyvatel bydlících v domech napojených na kanalizaci	podíl obyvatel bydlících v domech napojených na kanalizaci	počet obyvatel bydlících v domech napojených na kanalizaci s ČOV	podíl obyvatel bydlících v domech napojených na kanalizaci s ČOV
		osoby	%	osoby	%
CZ011	Hl. město Praha	1 141 028	95,1	1 105 973	92,1
CZ021	Středočeský	770 156	68,0	755 467	66,7
CZ031	Jihočeský	529 689	83,6	474 566	74,9
CZ032	Plzeňský	465 538	82,7	404 320	71,8
CZ041	Karlovarský	275 129	89,8	272 789	89,0
CZ042	Ústecký	733 282	87,2	693 468	82,4
CZ051	Liberecký	329 804	75,8	323 300	74,3
CZ052	Královéhradecký	454 354	82,4	429 731	77,9
CZ053	Pardubický	396 739	76,0	370 663	71,0
CZ061	Vysočina	412 569	79,5	333 366	64,2
CZ062	Jihomoravský	975 638	86,4	916 965	81,2
CZ071	Olomoucký	506 311	86,4	498 236	76,8
CZ072	Zlínský	527 822	78,0	457 627	78,2
CZ081	Moravskoslezský	1 110 028	90,2	1 048 866	79,4
Česká republika - celkem		8 628 087	83,0	8 085 337	77,8